

ΤΟΥ **Δημήτρη Τζαμουράνη ***

Στις 4 Δεκέμβρη 2017, η προσπάθεια της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ να ψηφιστεί τροπολογία για περιορισμό του απεργιακού δικαιώματος, χωρίς καν κοινοβουλευτική συζήτηση [και μέσα σε άσχετο νομοσχέδιο του υπουργείου ψηφιακής πολιτικής, τηλεπικοινωνιών και ενημέρωσης που αφορούσε το λεγόμενο ελληνικό δορυφόρο Hellas Sat (!)] δεν ευοδώθηκε. Εξαιτίας της άμεσης αντίδρασης συνδικάτων από το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, με καταγγελίες και με τις κινητοποιήσεις της επομένης, η τροπολογία προσωρινά αποσύρθηκε. Εξακολουθεί όμως να κρέμεται σα δαμόκλειος σπάθη πάνω από τα κεφάλια των εργαζόμενων όλης της χώρας, μαζί με τα μέτρα της 3ης αξιολόγησης που δρομολογούνται για το διάστημα αμέσως μετά τις γιορτές.

Ήδη από τις συζητήσεις και τις διαπραγματεύσεις για τα προηγούμενα μνημόνια, το 1ο και το 2ο, ήταν γνωστό πως στο τραπέζι έμπαινε το θέμα του «αναχρονιστικού συνδικαλιστικού νόμου», χωρίς ωστόσο κάποια από τις προηγούμενες κυβερνήσεις (ΠΑΣΟΚική, τραπεζιτοτεχνοκρατική με Παπαδήμο και στήριξη ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-ΛΑΟΣ, ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-ΔΗΜΑΡ αργότερα) να φέρει νομοσχέδιο στη βουλή για ψήφιση. Τα στελέχη τους μαζί με τους γνωστούς προπαγανδιστές εξαντλούσαν το μένος τους κατά της απεργίας και των απεργών στη ρητορική περί βολεμένων και στην εξύβρισή τους από τα δελτία των οκτώ και τα ραδιόφωνα. Όμως, ο διακαής πόθος τόσο του ντόπιου κεφαλαίου όσο και των δανειστών για επιβολή του νόμου και της τάξης στους χώρους εργασίας και στους δρόμους της Αθήνας και των άλλων πόλεων, παρέμενε. Αυτόν τον πόθο έρχεται να ικανοποιήσει η κυβέρνηση με την τροπολογία, που μεταβάλλει επί το αντιδραστικότερο το νόμο 1264 του έτους 1982, που είναι ο βασικός νόμος που ορίζει τα περί συνδικαλιστικών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Το συγκεκριμένο κομμάτι που ενδιαφέρει είναι το ποσοστό απαρτίας για συζήτηση (!) και λήψη απόφασης για απεργία.

Ας δούμε ένα παράδειγμα:

Αν ένα πρωτοβάθμιο σωματείο (για παράδειγμα ένα σωματείο εργαζόμενων σε Δήμο της Αθήνας ή ένα κλαδικό σωματείο με έδρα τη Θεσσαλονίκη) έχει 500 μέλη, μπορεί –μέχρι ώρας– να πάρει απόφαση μέσα από τη γενική του συνέλευση για να κατέλθει σε απεργία με συμμετοχή 167 μελών του. Αν δεν καταστεί εφικτό να συγκεντρωθεί αυτός ο αριθμός μελών, η εξ αναβολής γενική συνέλευση έχει μειωμένη απαρτία και μπορεί να αποφασίσει για απεργία με 125 ή στη δεύτερη εξ αναβολής με 100 οικονομικώς τακτοποιημένα μέλη.

Μετά την εν λόγω τροπολογία, το ίδιο σωματείο δε θα μπορεί ποτέ να κηρύξει απεργία μέσω της γενικής του συνέλευσης αν δεν παρευρίσκονται 251 μέλη του!

Ο καθένας που γνωρίζει τα στοιχειώδη γύρω από τις πολλαπλές υποχρεώσεις ενός εργαζόμενου σήμερα, μπορεί να αντιληφθεί πως δεν είναι εύκολο να συγκεντρωθούν τα μισά μέλη ενός σωματείου σε ένα συγκεκριμένο χώρο και χρόνο για να αποφασίσουν για απεργία. Καθίσταται μάλιστα σχεδόν αδύνατο όταν ένα τμήμα τους εργάζεται σε βάρδιες ή κατοικούν και εργάζονται σε περιοχές που απέχουν πολύ μεταξύ τους. Άρα, η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ και η συμπολιτευόμενη μνημονιακή αντιπολίτευση [Άδωνις Γεωργιάδης, 5/12/2017: Ερχόμουν στη βουλή και δεν κρατιόμουν να ψηφίσω την (σ.σ.: αντιαπεργιακή) τροπολογία!] τους στερούνε το δικαίωμα αυτό! Κουραφέξαλα είναι τα ψέματα του ΣΥΡΙΖΑ πως δήθεν θέλουν την ενίσχυση των συνδικάτων! Είναι οι ίδιοι άνθρωποι που δε βλέπουν τίποτα το παράξενο ή παράταιρο, όταν 15 ή 20 βουλευτές, σε σύνολο τριακοσίων, ψηφίζουν αντεργατικούς ή φωτογραφικούς υπέρ συγκεκριμένων επιχειρηματιών νόμους!

Το θέμα της μικρής συμμετοχής των εργαζόμενων στα συνδικάτα και ειδικότερα στις γενικές συνελεύσεις και τις μαζικές δράσεις των σωματείων είναι φυσικά γνωστό. Όμως, ως πρόβλημα αφορά το εργατικό κίνημα και τις πολιτικές δυνάμεις που δρουν μέσα σε αυτό και θα λυθεί μόνο από τους ίδιους τους εργαζόμενους ή, στην απευκταία περίπτωση, δεν θα λυθεί καθόλου, αν αυτοί δεν επιλέξουν να το λύσουν.

Ευθύνες για αυτό υπάρχουν σε όσους υπηρέτησαν διαχρονικά την αστική πολιτική μέσα στο εργατικό κίνημα και σε όσους καλλιέργησαν την άποψη πως μέσω της ανάθεσης των προβλημάτων της εργατικής τάξης σε κάποιους «ειδικούς» (σε αυτήν την περίπτωση συνδικαλιστές, σε άλλες περιπτώσεις σε διάφορους «σωτήρες»), τα προβλήματα θα πάψουν ή η οξύτητά τους θα αμβλυνθεί. Δυστυχώς ή ευτυχώς, τα πράγματα δεν είναι καθόλου έτσι.

Ξεχωριστό ενδιαφέρον έχει το γεγονός πως η κυβέρνηση στοχεύει να περιορίσει το απεργιακό δικαίωμα στα πρωτοβάθμια σωματεία και όχι στα δευτεροβάθμια όργανα του συνδικαλιστικού κινήματος ή στις συνομοσπονδίες, τουλάχιστον για την ώρα. Υπάρχουν

διάφοροι λόγοι για αυτό. Μέσα στα πρωτοβάθμια σωματεία υπάρχει η δυνατότητα (χωρίς αυτό να σημαίνει πως αυτό είναι ο κανόνας – κάθε άλλο) να αναπτυχθεί μαζική δουλειά, με ριζοσπαστικό περιεχόμενο και μορφές συγκρότησης (όπως οι γενικές συνελεύσεις) και πάλης, πράγμα που δεν συμβαίνει στα εργατικά κέντρα και τις ομοσπονδίες και κατά μείζονα λόγο στη ΓΣΕΕ και στην ΑΔΕΔΥ. Η δυνατότητα αυτή αξιοποιείται από μια σειρά σωματείων που κινητοποιούν εργαζόμενους και κατορθώνουν να μπουν στο μάτι κυβέρνησης και εργοδοτών. Κάποια παραδείγματα από τα πολλά είναι τα επιχειρησιακά και κλαδικά σωματεία στην πληροφορική και τις τηλεπικοινωνίες, που με επίμονο τρόπο αγωνίζονται για υπογραφή συλλογικών συμβάσεων, το σωματείο βιβλίου – χάρτου και άλλα σωματεία που υπερασπίζονται όπως μπορούν το δικαίωμα στην Κυριακάτικη αργία, λίγο καιρό πριν το σωματείο εργαζομένων στην Ελληνική Χαλυβουργία του Μάνεση που πραγματοποίησε απεργία διάρκειας άνω των εννέα μηνών.

Επιπλέον, υπάρχουν κάποιοι κλάδοι στους οποίους οι εργαζόμενοι εκτελούν μια εργασία η οποία επηρεάζει όχι μόνο έναν εργοδότη ή τις εισπράξεις του δημοσίου, αλλά με άμεσο τρόπο τις στοιχειώδεις ανάγκες του κεφαλαίου, οι οποίες δεν μπορούν να μένουν πίσω. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι οι συγκοινωνίες στην Αθήνα και ειδικά τα μέσα σταθερής τροχιάς, με τα οποία μετακινούνται προς την εργασία τους, και όχι μόνο, εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι.

Είναι αμφίβολο με βάση όσα σχεδιάζονται αν μια σειρά σωματείων θα μπορούν να κάνουν νόμιμα μια απεργία, πράγμα που στερεί ένα βασικό εργαλείο και όπλο του εργαζόμενου στον αγώνα του για μια αξιοβίωτη ζωή και για όλα όσα του ανήκουν και που τον παραδίδει ανυπεράσπιστο στις ορέξεις των καφαλαιοκρατών.

Καθόλου δεν αποκλείεται –το αντίθετο μάλιστα– η τροπολογία να είναι το πρώτο βήμα για παραπέρα ξήλωμα του απεργιακού δικαιώματος. Αυτό προκύπτει, μεταξύ άλλων, και από τις δεσμεύσεις της ελληνικής κυβέρνησης απέναντι στους δανειστές για το τρέχον πρόγραμμα. Δε θέλουν να ξαναβρεθούν αντιμέτωποι με απεργιακό κύμα ανάλογο σε όγκο με αυτό της τριετίας 2010-2012 που διαδραμάτισε ιστορικής σημασίας ρόλο στα χρόνια αυτά.

Το εγχώριο αστικό μπλοκ εξουσίας και οι δανειστές θωρακίζουν το νομικό τους οπλοστάσιο κατά του εχθρού απεργού λαού γιατί θέλουν να συμπίεσουν το εργατικό κόστος και να κλέψουν τον πλούτο, το πενιχρό εισόδημα, το σπίτι των φτωχών. Όχι πως μέχρι σήμερα ήταν λίγες, αλλά την επαύριον της ψήφισης μιας τέτοιας τροπολογίας ή ενός νόμου που θα κινείται στην ίδια κατεύθυνση, οι απεργίες που κηρύσσονται παράνομες και καταχρηστικές με διαδικασίες εξπρές θα είναι ακόμα περισσότερες.

Οι προθέσεις τους δεν κρύβονται. Γνωρίζουνε καλύτερα από εμάς πως τα μέτρα τους και η πολιτική τους θα φέρουν οργή. Αυτό όμως που τρέμουν είναι μήπως μέσα στο χώρο δουλειάς ή εκεί που ο άνεργος προσπαθεί να επιβιώσει, η οργή οργανωθεί και γίνει διεκδίκηση, απεργία, κατάκτηση δικαιωμάτων, ανατροπή.

Ο Δημήτρης Τζαμουράνης είναι πρόεδρος Σωματίου Μισθωτών Τεχνικών

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΡΙΝ στις 30/12/2017